

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ & ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΕΠΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΗ ΜΕΤΑΔΟΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΥΓΕΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Ταχ. Δ/ση: Αριστοτέλους 19
Ταχ. Κώδικας: 104 33
Πληροφορίες: Π Βλάχος, Ε.Χατζηχαραλάμπους
Τηλέφωνο: 2132161313, -1623

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΝ
ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, 24 / 10 / 2023
Αρ. Πρωτ. Δ1β/ Οικ. 55579

ΠΡΟΣ:
ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: Μήνας ευαισθητοποίησης για τον καρκίνο του μαστού: Ταυτόχρονες δράσεις ενημέρωσης από τις Υγειονομικές Περιφέρειες (30 και 31 Οκτωβρίου 2023) στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος «Φώφη Γεννηματά»

Σχετικά:

1. Ο ν. 3329/2005, (Α' 81), «Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.
2. Ο ν. 4675/2020, (τ.Α' 54 – 11.3.2020), «Πρόληψη, προστασία και προαγωγή της υγείας - ανάπτυξη των υπηρεσιών δημόσιας υγείας και άλλες διατάξεις».
3. Το π.δ. 121/2017 (Α' 148), «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας», όπως ισχύει.
4. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία 2021-25 (<https://www.moh.gov.gr/articles/health/domes-kai-drasesis-gia-thn-ygeia/ethnika-sxedia-drashs/8776-ethniko-sxedio-drashs-gia-th-dhmosia-ygeia-2021-2025>)
5. Η υπ' αριθ. 27866/2022, (Β' 2459) Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας, «Ειδικότερα θέματα υλοποίησης της Δράσης για τη δημόσια υγεία 'Προληπτικές διαγνωστικές εξετάσεις μαστογραφίας κατά του καρκίνου του μαστού'».
6. ECIS – European Cancer Information System (European Commission) [<https://ecis.jrc.ec.europa.eu/>]
7. Το από 20/10/2023 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της Δ/σης Δημόσιας Υγείας & Υγιεινής Περιβάλλοντος και της Δ/σης Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας προς τη Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας και τη σύμφωνη γνώμη αυτής και της Αναπληρώτριας Υπουργού, αντίστοιχα.

Ο καρκίνος του μαστού είναι ο πιο συχνά διαγνωσμένος καρκίνος στις χώρες της Ευρωπαϊκής ένωσης των 27 σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία όπως δημοσιεύονται στο ECIS (σχετ. 6) για το 2022. Υπολογίζεται ότι το 13,8% όλων των νέων διαγνώσεων καρκίνου αφορά περιπτώσεις του καρκίνου του μαστού, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 29,4% όλων των νέων καρκίνων στις γυναίκες.

Ο καρκίνος του μαστού είναι η πρώτη αιτία θανάτου από καρκίνο στις γυναίκες. Η ηλικιακή ομάδα 50-69 είναι η πιο κρίσιμη αφού εκεί εμφανίζονται οι περισσότερες νέες διαγνώσεις (32,7%). Στην Ελλάδα σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, υπολογίζεται ότι το 2022 το 18,7% των θανάτων από καρκίνο για την ηλικιακή ομάδα των 50-69 οφείλεται στον καρκίνο του μαστού. Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσιάζονται από τον ΟΕCD (*OECD/European Union (2020), Health at a Glance: Europe 2020: State of Health in the EU Cycle, OECD Publishing, Paris*) οι γυναίκες που προλαμβάνουν να διαγνωστούν έγκαιρα σε πρώιμο στάδιο καρκίνου του μαστού, έχουν πιθανότητα επιβίωσης στην πενταετία μετά την διάγνωση τους που φτάνει το 96% κατά μέσο όρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Σε αντιδιαστολή οι γυναίκες των οποίων η διάγνωση γίνεται σε μεταγενέστερο στάδιο εκδήλωσης του καρκίνου έχουν πιθανότητα επιβίωσης μόνο 38%.

Ο προσυμπτωματικός έλεγχος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της δευτερογενούς πρόληψης και ορίζεται ως «το σύνολο των μέτρων που οδηγεί στην έγκαιρη ανίχνευση και κατάλληλη παρέμβαση ώστε να ελεγχθεί η νόσος και να μειωθεί η αναπηρία εξαιτίας της νόσου». Συνεπώς, ο προσυμπτωματικός έλεγχος για την έγκαιρη διάγνωση συχνών μορφών καρκίνων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για τη βελτίωση των δεικτών της θεραπεύσιμης θνησιμότητας.

Στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Δημόσιας Υγείας (Ν.4675/2020, σχετ.2) και ειδικότερα του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Δημόσια Υγεία (σχετ.4), προβλέπεται η υλοποίηση του **Εθνικού Προγράμματος Προσυμπτωματικού Ελέγχου (ΕΠΠΕ)**, στο οποίο εμπεριέχονται δράσεις πρόληψης, συμπεριλαμβανομένης της καθιέρωσης προληπτικών διαγνωστικών εξετάσεων των πολιτών για τον καρκίνο του μαστού (**Πρόγραμμα Φώφη Γεννηματά**). Οι δωρεάν εξετάσεις που περιλαμβάνονται στο Πρόγραμμα Φώφη Γεννηματά είναι οι εξής:

- Εξέταση Ψηφιακής Μαστογραφίας για όλες τις γυναίκες-δικαιούχους.
- Κλινική εξέταση (σε περίπτωση ευρήματος).
- Υπερηχογράφημα (σε περίπτωση ευρήματος ή ανάγκης περαιτέρω διερεύνησης).

Δικαιούχοι της Δράσης (Δικαιούχοι), είναι οι γυναίκες Ελληνικής υπηκοότητας και οι γυναίκες πολίτες τρίτων χωρών, που παραμένουν νόμιμα στην Ελληνική επικράτεια. Οι ωφελούμενες απαραίτητο είναι να πληρούν σωρευτικά τις εξής προϋποθέσεις: α) να ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα των πενήντα (50) έως εξήντα εννέα (69) ετών, β) να φέρουν Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.), γ) να μην έχουν διενεργήσει τις ίδιες διαγνωστικές εξετάσεις τους τελευταίους δώδεκα (12) ημερολογιακούς μήνες πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας, δ) να μην έχουν νοσήσει από καρκίνο του μαστού εντός των τελευταίων πέντε (5) ημερολογιακών ετών πριν την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας. Παράλληλα και για την καλύτερη ενημέρωση των δικαιούχων και του πληθυσμού για το πρόγραμμα, έχει δημιουργηθεί ιστότοπος (<https://mastografia.gov.gr/>), όπου βρίσκονται διαθέσιμες όλες οι σχετικές

πληροφορίες (είδος παρεχόμενων εξετάσεων, Συνεργαζόμενα Κέντρα Διενέργειας Εξετάσεων, διαδικασία πραγματοποίησης εξετάσεων κ.ά.).

Οι διαγνωστικές εξετάσεις και η κλινική εξέταση που περιλαμβάνονται στη Δράση πραγματοποιούνται, σε δημόσιες ή ιδιωτικές Μονάδες Υγείας (Πάροχοι) ενώ οι δαπάνες της Δράσης βαραίνουν το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υπουργείου Υγείας και προέρχονται από ενωσιακούς πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Με την υπ' αριθ. 27866/17-5-2022 ΚΥΑ, (Β' 2459) Κοινή Υπουργική Απόφαση (σχετ.5), με τίτλο: *Ειδικότερα θέματα υλοποίησης της Δράσης για τη δημόσια υγεία «Προληπτικές διαγνωστικές εξετάσεις μαστογραφίας κατά του καρκίνου του μαστού»*, εξειδικεύονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία υλοποίησης της Δράσης. Αρμόδια για τον συντονισμό και την εποπτεία της Δράσης, είναι η **Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας και Αρμόδιος Φορέας υλοποίησης ορίζεται ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ).**

Σύμφωνα με τον Ν. 3329/2005, (σχετ.1), «Εθνικό Σύστημα Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και λοιπές διατάξεις» όπως ισχύει, σκοπός των 7 **Υγειονομικών Περιφερειών** της χώρας είναι ο προγραμματισμός, συντονισμός, εποπτεία και έλεγχος στα όρια της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας, της λειτουργίας όλων των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Νοσοκομεία και Κέντρα Υγείας με τις αποκεντρωμένες μονάδες αυτών, μεταξύ άλλων) και η παρακολούθηση της εφαρμογής της πολιτικής που χαράσσεται από το Υπουργείο Υγείας. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν. 4675/2020 (σχετ.2), οι **Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Υγειονομικών Περιφερειών**, έχουν αρμοδιότητα την εξειδίκευση και παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών και των προγραμμάτων του *Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Δημόσια Υγεία*, σε επίπεδο Υγειονομικής Περιφέρειας.

Δεδομένου ότι ο Οκτώβριος είναι ο μήνας ευαισθητοποίησης για τον Καρκίνο του Μαστού, καλούνται οι Διοικήσεις των Υγειονομικών Περιφερειών με τους φορείς εποπτείας τους να μεριμνήσουν για τη διοργάνωση τη **Δευτέρα 30 και την Τρίτη 31 Οκτωβρίου τ.ε., ταυτόχρονης δράσης ενημέρωσης και να διασφαλίσουν τα κάτωθι:**

- Ορισμός εντός των δομών ΠΦΥ (ΚΥ, ΤΟΜΥ, ΠΠΙ) επαγγελματιών υγείας που θα ενημερώνουν τους επισκέπτες στην είσοδο των δομών αναφορικά με το Πρόγραμμα «Φ. Γεννηματά». Για τις ανάγκες προβολής και ενημέρωσης προτείνεται να εκτυπωθεί banner ή/και αφίσες του Προγράμματος (από το ψηφιακό υλικό που έχει αποσταλεί στις ΥΠΕ) στα σημεία ενημέρωσης. Ταυτόχρονα, και εφόσον υπάρχει η δυνατότητα, συστήνεται να προβάλλονται τα ενημερωτικά σποτ του προγράμματος σε οθόνες στις αίθουσες αναμονής.
- Διοργάνωση δράσης σε κεντρικό σημείο της περιφέρειας ευθύνης εκάστης ΥΠΕ (π.χ. κεντρική πλατεία μεγάλης πόλης), στην οποία θα αναρτηθούν τα σχετικά banner και επαγγελματίες υγείας

θα ενημερώνουν το κοινό αναφορικά με το πρόγραμμα. Συστήνεται προαιρετική χρήση οπτικοακουστικού υλικού (σποτ).

- Ανάρτηση του ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού του Προγράμματος στους ιστότοπους των Υ.Πε. αλλά και των δομών αυτών.
- Έκδοση ενός δελτίου τύπου από κάθε Υ.Πε. αναφορικά με την ημέρα της δράσης ενημέρωσης (πριν την ημέρα διεξαγωγής της δράσης), το οποίο θα σταλεί στα τοπικά μέσα προς ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού.

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΑΓΑΠΗΔΑΚΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ (μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας)

Α. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑ:

1. Όλες οι Υγειονομικές Περιφέρειες της χώρας
 - Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας (με την παράκληση να προωθηθεί στα νοσοκομεία και κέντρα υγείας της εποπτείας σας)

Β. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΓΙΑ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Όλες τις Περιφερειακές Ενότητες της χώρας
 - Δ/νσεις Δημόσιας Υγείας
2. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής, Κατεχάκη 56, ΤΚ 115 25, Αθήνα
3. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας – Στερεάς Ελλάδας, Σωκράτους 111 ΤΚ 41336, Λάρισα
4. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας, Β. Ηπείρου 20 ΤΚ 45445, Ιωάννινα
5. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας – Ιονίου, Ν. Εθνική Οδός Πατρών – Αθηνών 158, ΤΚ 26442, Πάτρα
6. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης, Καθ. Ρωσίδα 11, ΤΚ 54008, Θεσσαλονίκη
7. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου, Ακτή Μιαούλη 83 & Μπότσαρη 2-8, ΤΚ 18538 Πειραιάς
8. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης, Πλ. Κουντουριώτη, ΤΚ 71202, Ηράκλειο
9. ΕΟΔΥ, Γραφ. κ. Προέδρου, Αγράφων 3-5, ΤΚ 15123, Μαρούσι
10. Πανελλήνιος Ιατρικός Σύλλογος, Πλουτάρχου 3 και Υψηλάντους, ΤΚ 19675, Αθήνα
11. Πανελλήνια Ένωση Ιατρών Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ, Λ.Αλεξάνδρας 215, ΤΚ 11523, Αθήνα

Γ. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γρ. Υπουργού
2. Γρ. Αναπληρώτριας Υπουργού
3. Γρ. Γεν. Γραμματέως Δημόσιας Υγείας
4. Γραφείο Τύπου
5. Γρ. Γεν. Δ/τριας Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής
6. Δ/νση Δημόσιας Υγείας και Υγιεινής Περιβάλλοντος - Τμήμα Β΄
7. Δ/νση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας – Τμήμα Γ΄